

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
daf@dafyomi.co.il • 6515004 טל/פקס

ביצה דף לח.

האם מועיל קניית עירוב באופנים דלהלן?

בבא חכם לכאן ולכאן ואמר לאיזה שארצה אלך	בכבר בא חכם או למזרח או למערב ¹	
אינו מועיל	מועיל	לאיו בשם ר' יהודה - דאין ברירה
מועיל	מועיל	למ"ד דיש ברירה

ביצה דף לח:

האם דברים דלהלן שנתערבו זה בזה בטלים ויכול אדם לסלק אותם בדמים²?

מיעוט שעורים של ראובן שנתערבו בחטים של שמעון	מיעוט חטים של ראובן שנתערבו בחטים של שמעון	
בטל ומסלק בדמים	לא בטל ³	לר' אבא, לרב ספרא
בטל ומסלק בדמים	לרבנן (מין במינו בטל): בטל ומסלק בדמים לר' יהודה (מין במינו לא בטל): לא בטל	לרב אושעיא

האם דברים דלהלן שנתערבו זה בזה בטלים ויכול אדם לסלק אותם בדמים? [תוד"ה הכי].

ממון שאינו לו תובעים	ממון שיש לו תובעים	
לא בטל	לא בטל	כשהנפ"מ לענין איסור אינה תלויה בממון
בטל	בטל	כשהנפ"מ לענין איסור תלויה בממון ⁴
בטל	לא בטל	לאביי

¹ באופן זה אין כאן נידון של ברירה, דכבר בשעת קניית העירוב היה ברור הדבר איזה עירוב קונה לו - דהיינו העירוב שנתן במזרח או במערב, ורק הוא לא ידע איזה עירוב קנה לו, וחסר רק בגילוי מילתא - ולא בדין ברירה. [דדוקא בכה"ג שלא בא עדיין החכם, שתלה בדעת החכם לאיזה צד שיבוא, דלא הוברר הדבר עד למחר - בזה שייך ברירה, אבל אם כבר הוברר רק שהוא אינו יודע - אין זה דין של ברירה אלא רק גילוי מילתא].

² טבלא זו היא כפי פשטות הסוגיא, אכן נתחבטו בסוגיא זו ראשונים ואחרונים באורך, ועי' ברשב"א ובשטמ"ק ובפנ"י ובשערי יושר שער ג' כ"ג, ועוד.

³ וה"ה בדין משנתנו לא בטלים המים והמלח בעיסה, וכיון שהשאיילה אותם ביו"ט ובביה"ש היו ברשות המשאיל הרי הם נשארים כרגלי הבעלים.

⁴ הנה הקשו התוס' שמיד בסמוך מביא רב ספרא ראייה מדין נבלה בטלה בשחוטה שאפי' ממון שיש לו תובעים בטל. ותירצו, דאם יש נפ"מ לענין איסור לא משנה מה שיש תובעין לממון ובטל, כגון דין נבלה בשחוטה. אולם בלהיפך כשכל דין האיסור מתחיל בנידון למי שייך הממון, כגון גבי תחומין בזה ג"כ אין חילוק ובין ממון שיש לו תובעים ובין אין לו הדין שבטל.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

ביצה דף לח:

אליבא דר' יהודה¹, נבלה שנתערבה בשחוטה או להיפך - כדלהלן, האם בטלות זו בזו? [רש"י].

חתיכת שחוטה בב' חתיכות נבילה	חתיכת נבילה בב' חתיכות שחוטה	
אינה בטילה ³	בטילה ²	לרב חסדא - בתר מבטל

¹ הנה סברת ר' יהודה בעלמא היא: דמין במינו אינו בטל, ומ"מ ס"ל לר' חייא בדעתו, שנבלות ושחוטות בטלות זו בזו, (עי' באורך ברשב"א במנחות דף כג.).

² והטעם, דהיות שאין שחוטה יכולה להעשות נבלה - לכן היא מבטלת את מיעוט הנבלה שנתערב לתוכה כדין מין בשאינו מינו, וס"ל דבתר מבטל אזלינן. ונפק"מ לענין אם נגע משהו בתערובת - שאינו נטמא.

³ דכיון דאזלינן בתר מבטל, ונבלה המבטלת כאן חשובה ממין השחוטה, היות שאפשר לנבלה להיות כשחוטה לענין טומאה לכי מסרחה שפרחה ממנה טומאתה. ונפק"מ אם נגעה אחת מהחתיכות של התערובות הזו בתרומה, שאין שורפים לתרומה - דהא נגע בה רק ספק טומאה.